

ÇOCUK, CİNSELLİĞİNİ KEŞFEDERKEN . . .

Küçük yaşlardayken birçoğumuz arkadaşlar arasında cinsellik üzerine bir şeyler anlatıldığında, belki utanarak, fakat büyük bir merakla kulak kabartırdık. Bu konuda anne-babalarımıza soru sormak istediğimizde, ya hiç tatmin etmeyen yanıtlar alırdık ya da zaten böyle sorular sormamaya yönelik terbiye almış olurduk.

Fakat zaman değişiyor!

Artık günümüzde insanlar çocuklarının gelişimleri ve gereksinimleri hakkında daha fazla bilgi sahibi oluyorlar. Tabii sadece yetişkinlerin eğitim anlayışları değişmiyor, çocukların beklentileri de farklılaşıyor.

ANNE BABALAR EĞİTİM KONUSUNDA BİLİNÇLENİYOR

Bir gün çocuğunuzu arkadaşlarıyla doktorculuk veya karı koca oyunu oynarken ya da cinsel organını uyarırken gördüğünüzde, nasıl bir tepki verirdiniz? Böyle bir sahne karşısında doğru tepkiyi ya da kelimeleri bulabilir miydiniz? Çoğu anne baba bu gibi bir durumla karşılaştıklarında, elbette doğru tepkiyi vermeyi tercih ediyorlar. Çünkü bu anne babalar, cinsel gelişimi bastırılmayan ve ayıplanmayan çocukların ileriki yaşamlarında sorunsuz ve güzel bir cinsel yaşantıya sahip olacaklarını biliyorlar.

Fakat, özellikle kendi çocukluk döneminde bunu yaşamamış kişiler, çocuklarıyla cinsellik konusunda çocuk diliyle konuşmayı ve rahat bir şekilde açıklama yapmayı başaramıyorlar. Böyle bir durum günümüzde bile birçok anne baba için geçerlidir. Genellikle anne babaların çocuklarıyla cinsel konularda konuşmaktan kaçınmalarının nedenleri;

cinsel konularda yetersiz bilgiye sahip olma korkusu,

bu konuların çocuğu uyaracağı veya özgürleştirebileceği duygusu

utanma duygusu

veya derindeki bir nedenden dolayı anne babaların kendi cinsel kimliklerini yadsımalarıdır.

Yine de geçmiş nesille bugünün annesi babası arasında büyük farklar gözlenebiliyor. Günümüzde anne babalar cinsellik konularında ne kadar tutuk olduklarının farkındalar. Bu anlamda, içinde buldukları telaşın, çocuklarının ileriki cinsel yaşamlarına sağlıklı yansımayacağını bile bilincindedirler. Özellikle çocuklarına cinsellik üzerinde sözlü açıklama yapmaları gerektiği zaman, bu tedirginlikleri daha da belirginleştiriyor.

CİNSEL GELİŞİM DOĞUMLA BAŞLAR

"Cinsel eğitim doğumla başlar ve yaşam boyu sürer. Bu eğitime çocuğun hazır olmasından önce başlamak kadar, zamanında başlamamak da sakıncalıdır. Cinselliğin ve cinsel eğitimin belli bir yaşı yoktur. Çocuk konuya ne zaman ilgi duyarsa, o zaman başlamak gerekir.

Cinsel konulara ilgi 1-3 yaş arasında başlar, 4-5 yaşında ise maksimum seviyeye ulaşır. İlkokula başlangıç dönemiyle bu ilgi de bir azalma olur.

Çocukların yaşlarına göre cinsel ilgilerini şu şekilde ayırabiliriz:

2-3 yaş arası; vücudun araştırılması, kız ya da erkek cinsiyetinin farkına varılması, çıplaklığın ilgi çekmesi.

3-4 yaş arası; cinsel organlara dokunması ve oynaması, üremeye ilişkin sorular sorulması, karşı vücudun incelenmesi.

5-6 yaş arası; yetişkinlerin cinsel yaşamlarının taklit edilmesi, doktorculuk ve karı koca gibi cinsel oyunların oynanması.

DAVRANIŞLAR SÖZCÜKLERDEN DAHA ÖNEMLİ

Aslında iyi bir cinsel eğitim sağlıklı bir aile ortamında, kız yada erkek çocuğunun, kadın ve erkek kavramları üzerinde durmaya başlamalarından önce veriliyor. Her derin ve anlamlı bakış, sevgi dolu dokunuş, teselli edici sözcük aslında cinsel eğitimidir.

Yani, çocuğa verilen sevgi, güven ve korunma duyguları cinsel eğitimin bir parçasıdır. Annenin ağzından çıkan, "penis" yada "klitoris" kelimeleri bu anlamda çok önemli değildir.

Bundan daha önemli olan, çocuk ve anne baba arasındaki somut ve anlamlı ilişkinin olmasıdır. Eğer biz yetişkinler cinsel yaşantımızı çok sağlıklı ve doyurucu yaşıyorsak bu çocukluğumuzda kendimizi güvende ve huzurlu hissettiğimiz içindir!

İlk ve en yakın ilişki anne babayla yaşandığı için, bazı cinsel duygular henüz bebekken gelişiyor. Bu ilişkiden aldıklarımız veya alamadıklarımız, ileriki aşk yaşantımızda ve hatta cinsel hayatımızda tekrar su yüzeyine çıkabiliyor. Bunun yanında, bebeklik döneminde gerektiği ölçüde sevgi görmemiş ve huzurlu bir ortamda yetişmemiş kişiler, belki de tekrar hayal kırıklığına uğrama korkusundan, derin aşk ilişkilerinden kaçabiliyorlar.

Ailesinin bağlayıcı yaklaşımlarından kurtulamayan çocuklar da, bu bağı hayatları boyunca hissedebiliyor ve belki de çok bağlayıcı bir ilişkinin içine girdiklerinde, ondan uzaklaşabiliyorlar.

Bu anlamda anne babalar çocuklarıyla yakınlık ve serbest bırakma dengesini iyi kurmalıdır. Bunların dışında, anne babaların çocuklarına kendi cinsiyetlerinin rollerini almalarında yardımcı olmaları da cinsel eğitim konusunda önem taşıyor.

ANNE BABA VE ÇOCUK İLİŞKİSİNİN ÖNEMİ

Çocukların cinsel rollerini öğrenmeleri ve ileride erkek ya da kadın olmanın güzel bir şey olduğunun bilincine varmaları için, güncel yaşamın küçük ayrıntılarında anlaşılır olmaları ve kabul edilmeleri yeterlidir.

Çocukta gelişen güven duygusu, ancak vücuduyla da iyi ve sıcak duygular oluşturabildiğinde tamamlanmış oluyor. Bu da anne babanın sevgi dolu yaklaşımıyla gerçekleşiyor. Bu anlamda bebeği kucağa almak, onunla oynamak, okşamak ve öpmek çok etkili bir davranış biçimidir.

Bütün bunlar sadece çocuğun vücuduyla barışık ve memnun olmasını sağlamaz, aynı zamanda "Ben değerliyim,seviliyorum"duygusunu da verir. Yani, anne babalar çocuklarının cinsel gelişimlerini, davranışlarıyla olumlu sinyaller vererek desteklemiş oluyorlar.

Bazı anne babalar, bebeklerinin minik elleriyle vücudunu keşfederken, doğal olarak cinsel organlarıyla da oynamalarına şaşırırlar. Bebekler bu keşif esnasında cinsel organın haz verdiğini anlayarak, bunu zevk için de yapabiliyorlar. Birçok anne baba, bebeklerin bedenlerine dokunduklarında aldıkları zevkle, yetişkinlerin cinsel hazlarını aynı olarak düşünüyor. Çocuğun yaşı ne kadar büyük ve karşılaşılan sahne ne kadar belirginse, anne babanın duyduğu rahatsızlık da o kadar yoğun oluyor.

MERAK, CİNSEL GELİŞİMİ DESTEKLER

Çocukların mastürbasyon yapmaları, yani cinsel organlarını uymaları gayet normal bir davranıştır. Ortalama olarak iki yaşına kadar bütün çocuklar bunu bir kez denemiştir.

Fakat çok azı buna orgazm olana kadar devam etmiştir. (çocuğun cinsel organını uyararak orgazm olması normaldir). Bazı dönemlerde çocuklar bunu aleni ortamlarda da yapabiliyorlar; mesela anaokulunda veya salonun ortasında.

Çocuğun cinsel organıyla oynamasının, gelişimi açısından doğal bir olay olması, anne babasının bunu her ortamda anlayışla karşılamaları gerektiği anlamına gelmiyor. Temel olarak çocukların cinsel organlarıyla oynamalarının kötü bir şey olmadığı bilinmeli.

Fakat bundan rahatsızlık duyan kişi, çocuğuna anlaşılır bir dille ve incitmeyecek bir şekilde açıklama yapabilir.

ÇOĞU ANNE BABA KENDİ KARARSIZLIĞINA ŞAŞIRIR

Elbette çocuğun çok fazla mastürbasyon yapması, bazı eksik duygularını tamamlamaya çalıştığı anlamına gelebiliyor. Özellikle tek başına bırakılan, meme emmemiş ya da memeden zorla uzaklaştırılan, yeni kardeşi olan ve kendisiyle yeteri kadar ilgilenilmediğine ya da az sevildiğine inanan çocuklarda bu olay daha sık görülür.

Böyle bir durumda sebepler belirlenmeli ve yasaklamadan kaçınılmalıdır. Bu noktada yasaklama, durumu daha da artırabileceği gibi, çocuğun çok yoğun bir şekilde suçluluk duymasına yol açar. Ayrıca bu suçluluk duygusu çocuğun ileriki yaşamında aşırı titizlik ve takıntı, cinselliği reddetme, karşı cinsten kaçma gibi sorunlara neden olur.

Çocuklar üç yaşına geldikleri zaman kendileri ve arkadaşlarının vücutlarıyla tam olarak ilgilenmeye başlıyorlar. Her fırsatta evin içinde çıplak gezmeye çalışır veya ayna karşısına geçip, büyük bir ilgiyle kendilerini izlerler. Hatta bu dönemlerde anne babaları şaşırtan sahneler de yaşanabiliyor.

Mesela, çocuğun karşı cinsten bir arkadaşının veya oyun oynarken çocukların çırılçıplak soyunmaları gibi. Fakat bütün bunların ardında sadece çocuksu bir keşfetme arzusunun yattığını da unutmamak gerekiyor.

ÇOCUKLARIN ÖZEL OLMAYA HAKLARI VARDIR

Bazen çocukların beklentileri anne babaları şaşırtacak ölçüde değişebiliyor. Mesela, bir gün önce anne babasıyla banyo yapmak isteyen bir çocuk, ertesi gün tek başına yıkanmak isteyebiliyor. Ya da banyodan çıktıktan sonra ortalıkta çırılçıplak dolaşan bir çocuk, başka bir zaman bornozunu üzerinden çıkarmıyor.

Böyle bir değişim, çocukların özel gelişimlerinin sinyalini veriyor ve çevrelerindeki kişilere bir sınır oluşturduklarını gösteriyor. Bu çok olumlu bir gelişimdir. Bu yolla anne ve babalar çocuklarına karşı davranışları üzerinde sürekli düşünmeleri gerekiyor.

Sonuç olarak çocukların çıplak gezme isteklerini ya da cinsel organlara karşı gösterdikleri meraklı tavırları olumsuz değerlendirmemek gerekir. Çünkü bu sadece çocuksu bir meraktan ve çıplaklığın tadını çıkarma isteğinden kaynaklanıyor.

CİNSEL KİMLİK GELİŞİMİ

Çocuklar kendi bedenleriyle olduğu kadar, karşı cinsin bedeniyle de çok ilgilidir. 2 yaş dolaylarında cinsel konularla ilgili sorular sormaya başlayan çocuk, 3 yaşına kadar bakma ve dokunmayla birçok şey öğrenir.

Çocuğun sağlıklı bir cinsel kimlik geliştirebilmesi için, erkek ve kadın vücudunun farklılıklarını bilmesi çok önemlidir. Bunun oluşabilmesi için de, özellikle 1-4 yaş arasında çocuk, annesi ve babasıyla banyo yapabilir. Bu, çocuğun hem kendi cinsel kimliğini öğrenmesi, hem de karşı cinsi tanıması açısından çok önemlidir.

Böylece çocuk belli bir doğallık içinde öğrenir ve merak ettiği şeyleri sorarak anlamaya çalışır. Zaten çocuk bir süre sonra tek başına yıkanmayı kendi ister.

Şayet çocuktan kendimizi sakınırsak; yani onun önünde soyunup giyinmeden kaçınma veya banyo ve tuvaletten uzaklaştırma gibi; çocukta daha çok merak oluşur. Böylelikle odamıza, banyoya veya tuvalete ani girişler yapabilir ya da gizli gizli gözleyebilir. Ona karşı açık davranılmadığını ve sorduğu sorulara yanıt alamayacağını bildiği için, soru sormaktan kaçınır.

Fakat bu onun merak etmediğini göstermez, aksine daha merak eder ve gözlemleriyle anlamaya çalışır. Bunun yanında kendi bedeniyle ilgili ve karşı bedenle ilgili merakını, doktorculuk veya evcilik oyunlarıyla gidermeye çalışabilir.

Eğer çocuk çok fazla engellenir, yanında giyinme ve soyunmadan kaçınılır ve özellikle ayıplanırsa, bu onda suçluluk duygusu oluşturur ve cinselliği ayıp, kötü, utanacak bir şey olarak algılar. Bunun sonucunda da çocuk ileride cinsel kimliğini reddetme ve cinsel dürtülerini bastırma yoluna girebilir. Aşırı bastırılmış cinsellik de ileriki yaşantısında sorun olarakta nitelendirilebilen bazı durumlara yol açar.